

ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

50.

KURJER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 24-го Июня — 1838 — Wilno. Piątek. 24-go Czerwca.

ВНУТРЕННЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санкт-Петербургъ, 16-го Июня.

Изъ Фюрстенштейна получены, отъ 9 (21) Июня, слѣдующія извѣстїи:

„6 (18) сего Июня прибылъ сюда Наслѣднѣйшій Принцъ Оранскій, и остановился въ назначенныхъ Его Высочеству комнатахъ въ замкѣ, а на другой день отправился въ Фишбахъ.

„Ея Высочество Принцесса Луиза Нидерландская съ дочерью, вчерашнїй день предприняла путь туда же.

„Въ будущую Субботу, 11 (23) числа, Государыня Императрица изволятъ посѣтить Августѣйшаго Родителя Своего въ Эрдмансдорфъ, куда Его Величество прибылъ на дняхъ, а оттуда проѣхать въ Фишбахъ. Въ Понедѣльникъ же, Ея Императорское Величество намѣревается возвратиться опять въ Фюрстенштейнъ. (Спб. В.)

Высочайшимъ Приказомъ отъ 4 Июня, назначаются: Командиръ 1-й бригады 23-й пѣхотной дивизїи, состоящїй по Арміи Генераль-Маіоръ Караника, Окружнымъ Генераломъ 7-го Округа Отдѣльнаго Корпуса Внутренней Стражи, съ оставленїемъ по Арміи. Командиръ Житомирскаго Внутренняго Гарнизоннаго баталїона, Подполковникъ Стаховицъ 2-й, Командиромъ Костромскаго Внутренняго Гарнизоннаго баталїона, съ оставленїемъ по Арміи, на мѣсто числящагося по Арміи же Подполковника Ковалика.

— Высочайшимъ Именнымъ указомъ, даннымъ Капитулу Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, въ 1-й день минувшаго Апрѣля, Инспекторъ Придворной Пѣвческой капелли, Коллежскїй Ассессоръ Петръ Ббликовъ, Всемилоостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена Св. Анны второй степени. (Р.И.)

— Государь Императоръ, Всемилоостивѣйше соизволивъ на увольненїе Г. Генераль-Адъютанта Князя Трубецкаго въ отпускъ за границу, для излеченїя болѣзни, на шесть мѣсяцевъ, Высочайше повелѣтъ изволилъ: на время отсутствїя его, Князя Трубецкаго, главное управленїе дѣлами Общества Попечительнаго о Тюрмахъ и Комитета о разборѣ и призрачїи нищихъ, передать Тайному Совѣтнику, Сенатору Графу Александру Ивановичу Апраксину.

— Государь Императоръ Всемилоостивѣйше повелѣтъ соизволилъ: силу Высочайшаго Указа, въ 6-й день Декабря 1836 года послѣдовавшаго, объ отдачѣ навсегда по одному сыну кантонисту вдовамъ нижнихъ чиновъ, убитыхъ въ сраженїяхъ и умершихъ на службѣ, — распространить и на вдовъ тѣхъ нижнихъ воинскихъ чиновъ, кои умерли, продолжая служенїе въ должности присяжныхъ.

— Старшему Совѣтнику Витебской Казенной Палаты, Надворному Совѣтнику Чеславскому, Всемилоостивѣйше повелѣно быть въ должности Предсѣдателя Минской Казенной Палаты.

— Его Величество Государь Императоръ, во извѣленїе благоволенїя Своего за прекращенїе чумы въ Одессѣ, Всемилоостивѣйше соизволивъ назначить особѣя, собственно на сей случай, золотыя и серебряныя медали, Г. Новороссійскому и Бессарабскому Ге-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Санкт-Петербургъ, 16-go Czerwca.

Z Fürstensteinu są otrzymane, pod 9 (21) Czerwca, wiadomości następujące:

„D. 6 (18) Czerwca przybył tu Następca Xiążę Oranii, i stanął w przygotowanych dla Jego Wysokości pokojach w zamku, a dnia następnego wyjechał do Fischbachu.

„Jej Wysokość Xiężna Ludwika Niderlandzka z córką, dnia wczorajszego przedsięwzięła podróż do tegoż miejsca.

„W przyszłą Sobotę, dnia 11 (23), CESARZOWA JEJ Mość raczy odwiedzić Najjaśniejszego Rodzica Swojego w Erdmannsdorfie, dokąd Król JEJ Mość przybył temi dniami, a ztamtąd pojechać do Fischbachu. W poniedziałek zaś, JEJ CESARSKA Mość ma zamiar powrócić do Fürstensteinu.“ (G.S.P.)

Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, pod dniem 4-m Czerwca, mianowani: Dowódzca 1-ej brygady 23-ej dywizji piechoty, liczący się w Armii Jenerał-Major Karanika, Okręgowym Jenerałem 7-go kręgu Oddzielnego Korpusu Wewnętrznej straży, z zostawieniem w Armii. Dowódzca Żytomierskiego Wewnętrznego batalionu Garnizonowego, Podpółkownik Stachowicz 2-gi, Dowódzca Kostromskiego Wewnętrznego batalionu Garnizonowego, z zostawieniem w Armii, na miejsce liczącego się w Armii Podpółkownika Kowalika.

— Przez Najwyższy Imienny Ukaz, dany do Kapituły Rossyjskich Cesarzkich i Królewskich Orderów, dnia 1-go zeszłego Kwietnia, Inspektor Nadwornej kapeli Spiewaków, Assesor Kollegialny Piotr Bielikow, Najłaskawiej mianowany Kawalérem Orderu Sw. Anny 2-go stopnia. (R.In.)

— CESARZ JEJ Mość, Najłaskawiej zezwoliwszy na uwolnienie P. Jenerał-Adjutanta Xięcia Trubeckiego na urlop za granicę, dla wyleczenia choroby, na sześć miesięcy, Najwyżej rozkazać raczył: na czas nieobecności, Xięcia Trubeckiego, główny zarząd Towarzystwa Opieki więzieni i Komitetu o rozgatkowaniu i opatrzeniu żebraków, poruczyć Radcy Tajnemu, Senatorowi Hrabieniu Alexandrowi Iwanowiczowi Apraksinowi.

— CESARZ JEJ Mość, Najłaskawiej rozkazać raczył: moc Najwyższego Ukazu, następnego w dniu 6-m Grudnia 1836 roku, o oddawaniu nazawsze po jednym synie kantoniście wdowom wojskowych rang niższych, poległych w bitwach i zmarłych na służbie, — rozciągnąć i na wdowy tych wojskowych rang niższych, którzy zmarli zostając na służbie w obowiązku przysięgłych.

— Starszemu Radcy Witebskiej Izby Skarbowej, Radcy Dworu Czesławskiemu, Najłaskawiej rozkazano być w obowiązku Prezidenta Mińskiej Izby Skarbowej.

— JEJ CESARSKA Mość, na okazanie Swojego zadowolenia za śmierzenie powietrza morowego w Odessie, Najłaskawiej zezwolił naznaczyć osobne, na to zdarzenie, złote i srebrne medale, P. Noworossyjskiemu i Bessarabskiemu Jenerał-Gubernatorowi, Jenerał-Adjutantowi Hra-

нераль-Губернатору, Генераль-Адъютанту Графу *Воронцову*, и всемъ лицамъ, содѣйствовавшимъ въ прекращеніи чумы, по списку, отъ Его Сіятельства представленному, для ношенія въ петлицѣ, на Александровской лентѣ. (С. II.)

— Комитетъ Гг. Министровъ выпискою изъ журнала своего 10 Минувшаго Мая сообщилъ ему Г. Министру Юстиціи, для предложенія Правительствующему Сенату, что Государь Императоръ, замѣтивъ во многомъ несоблюденіе установленной для гражданскихъ мундировъ формы, Высочайше повелѣть соизволилъ, между прочимъ, Предсѣдателямъ Палатъ, кои нынѣ носятъ мундиръ Министерства Финансовъ, сохранять шитье V разряда, къ коему они принадлежатъ, безъ шитья на карманныхъ клапонахъ.

— Правительствующій Сенатъ слушалъ представленіе Г. Министра Финансовъ, при коемъ представилъ списокъ съ Высочайше утвержденнаго 25 Апрѣля сего года мнѣнія Государственнаго Совѣта, слѣдующаго содержанія: Государственный Совѣтъ въ Департаментѣ Экономіи и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Финансовъ о согласіи перваго Страховаго отъ огня общества принять на себя ответственность за газовые взрывы въ застрахованныхъ зданіяхъ, соотвѣтственно сему положили: въ дополненіе къ пункту а, статьи 59 продолженія къ Своду Устава пожарнаго (Т XII) постановить, что первое Страхое отъ огня общество равномерно удовлетворяетъ и за газовые взрывы по всемъ застраховываемымъ имуществамъ, гдѣ бы ни производилось освѣщеніе переноснымъ, либо текущимъ газомъ. На семь мнѣній Государственнаго Совѣта написано: Его Императорское Величество, послѣдовавшее мнѣніе въ общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта по дѣлу о принятіи первымъ Страховымъ отъ огня обществомъ обязанности отвѣтствовать за газовые взрывы въ застрахованныхъ зданіяхъ, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить. Подписалъ: Предсѣдатель Государственнаго Совѣта, *Графъ И. Васильчиковъ*. 25 Апрѣля 1838 года. (Оп. Правит. Сен. 26 Мая 1838 г.)

— Комитетъ Гг. Министровъ по вопросу, съ какого времени слѣдуетъ опредѣлять пенсіи вдовамъ чиновъ, кои при отставкѣ награждены офицерскими чинами и умерли до изданія положенія, представляющаго вдовамъ ихъ право на пенсію, — журналомъ Высочайше утвержденнымъ въ 5 день Апрѣля сего 1838 года постановилъ: вдовамъ таковыхъ чиновъ, подавшимъ просьбы о пенсіи въ теченіи годоваго срока послѣ состоянія положенія Комитета Гг. Министровъ 14 Іюля 1831 года, коимъ разрѣшено производство имъ пенсій, опредѣлять пенсію со дня состоянія этого положенія, а тѣмъ, кои пропустили таковой срокъ, назначать пенсію со дня подачи просьбы. (Оп. Прав. Сен. 1 Іюня 1838 г.)

— Правительствующій Сенатъ слушалъ представленіе Г. Министра Финансовъ, что по поводу сообщенія ему Министромъ Внутреннихъ Дѣлъ заключенія по предмету употребленія на дѣлопроизводство по управленію Инспектора Аптекарской части дѣйствующей арміи, гербовой простой однорублеваго достоинства бумаги, входилъ онъ Г. Министръ Финансовъ съ представленіемъ въ Государственный Совѣтъ. Государственный Совѣтъ, рассмотрѣвъ представленіе сіе, согласно съ заключеніемъ его Г. Министра Финансовъ и Министра Внутреннихъ Дѣлъ, мнѣніемъ, Высочайше утвержденнымъ 25 Апрѣля 1838 года, положилъ: въ дополненіе къ ст. 24 Уст. о пошл. (Т V) постановить, что бы на дѣлопроизводство по управленію Инспектора Аптекарской части дѣйствующей арміи, употреблять гербовую бумагу рублеваго достоинства и чтобы то же самое правило въ отношеніи употребленія гербовой бумаги распространено было и на управленіе Инспектора Аптекарской части Отдѣльнаго Кавказскаго Корпуса. (Оп. Прав. Сен. 1 Іюня 1838 г.)

— Иностранцамъ *Женьесу, Дронзару и Дуэ* выдана, 11-го Мая, въ Министерствѣ Финансовъ, шестилѣтняя привилегія на употребленіе въ Россійской Имперіи асфальта, добываемаго въ Пиримонь-Сейссель во Франціи, по способу Гг. *Коанье, Эквиемъ и Комп.*, съ распространеніемъ сего права и на асфальтъ, какой имъ удалось бы со временемъ найти въ Россіи.

Способъ употребленія асфальта Гг. Коанье, Эквиемъ и Комп., по объясненію просителей, слѣдующій: асфальтоваго камня, который уже отъ природы напѣтанъ 95 частями горной смолы, берется до частей, и горной смолы 10 частей; къ симъ 100 частямъ прибавляется третья часть крупнаго рѣчнаго песку или гольшей, коихъ величина бываетъ различна, сообразно потребности. Сначала горная смола растапливается отдѣльно въ котлѣ; потомъ асфаль-

тъ *Воронцову*, и wszystkim osobom, które przykładały się do usmierzenia dżumy, podług listy, przez tegoż P. Jenerał-Gubernatora przedstawionej, dla noszenia w pętelce, na wstędze orderu Sw. Alexandra. (P. P.)

— Комитетъ PP. Ministrów przez wypis z swojego żurnалу 10-go zeszłego Maja udzielił P. Ministrowi Sprawiedliwości, dla przełożenia Rządzącemu Senatowi, że CESARZ JEHO MOŚĆ, dostrzegłszy w wielu względach nie zachowywanie ustanowionej dla cywilnych mundurów formy, Najwyżej rozkazać raczył, między innymi, Prezydentom Izb Skarbowych, którzy noszą teraz mundur Ministerjum Skarbu, zachować haft V-go rzędu, do którego oni należą, bez haftu na klapach kieszeniowych.

— Rządzący Senat słuchali przedstawienia P. Ministra Skarbu, przy którym przedstawił kopią Najwyżej utwierdzonej 25-go Kwietnia roku terażniejszego Opinii Rady Państwa, brzmienia następującego: Rada Państwa na Departamencie Ekonomii i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Skarbu o zgodzeniu się pierwszego assekuracyjnego od ognia towarzystwa przyjmując na siebie odpowiedzialność za gazowe eksplozje w budowlach zaasekurowanych, zgodnie z tém postanowiła: na dopełnienie do punktu a, artykułu 59 dalszego ciągu Połączenia Ustawy pożarnej (T. XII) postanowić, że pierwsze assekuracyjne od ognia Towarzystwo również wynagradza i za gazowe eksplozje we wszystkich zaasekurowanych majątkach, gdziekolwiek uskuteczniło się oświecenie przenośnym, albo płynnym gazem. Na tej Opinii Rady Państwa napisano: JEHO CESARSKA MOŚĆ, nastąpiła Opinią na Powszechném Zebraniu Rady Państwa w rzeczy o przyjęciu przez pierwsze assekuracyjne od ognia Towarzystwo obowiązku odpowiadać za eksplozje gazowe w budowlach zaasekurowanych, Najwyżej utwierdzić raczył i rozkazał wypełnić. Podpisał: Prezydent Rady Państwa, *Hrabia J. Wasilczykow*. 25-go Kwietnia 1838 roku. (Op. p. R. S. 26 Maja 1838 r.)

— Komitet PP. Ministrów w rzeczy zapytania, od jakiego czasu należy naznaczać pensje dla wdów urzędników, którzy przy odstawce zostali nagrodzeni rangami oficerskimi i umarli przed nastaniem postanowienia, nadającego im wdomom prawo do pensji, — przez żurnał Najwyżej utwierdzony dnia 5-go Kwietnia ter. 1838 roku postanowił, dla wdów takich urzędników, którzy podali prośby o pensje w przeciągu rocznego terminu po nastaniu postanowienia Komitetu PP. Ministrów dnia 14-go Lipca 1831 roku, przez które dozwolono wydawać im pensje, naznaczać pensje od dnia nastania tego postanowienia, a dla tych, które opuściły takowy termin, naznaczać pensje od dnia podania prośby. (Op. p. R. S. 1 Czerwca 1838 r.)

— Rządzący Senat słuchali przedstawienia P. Ministra Skarbu, że z powodu udzielonego mu przez P. Ministra Spraw Wewnętrznych wniosku w przedmiocie użycia w odbywanu spraw w zarządzie Inspektora wydziału Aptekarskiego armii działającej, prostego herbowego, jednorublowej wartości papieru, czynił tenże P. Minister Skarbu przedstawienie do Rady Państwa. Rada Państwa, rozpatrzywszy to przedstawienie, zgodnie z wnioskiem P. Ministra Skarbu i Ministra Spraw Wewnętrznych, przez opinią, Najwyżej utwierdzoną 25-go Kwietnia 1838 roku, postanowiła: na dopełnienie do art. 24 Połączenia Ustaw o poślinach (T. V) postanowić, ażeby na odbywanie spraw w zarządzie Inspektora wydziału Aptekarskiego działającej Armii, używać papieru herbowego wartości rublowej, i żeby toż samo правило względnie używania papieru herbowego rozciągnięte było i na zarząd Inspektora wydziału Oddzielnego Korpusu Kaukaskiego. (Op. przez R. S. 1-go Czerwca 1838 r.)

— Cudzoziemcom *Gégnès, Dronsart i Douet* wydano 11-go Maja, w Ministerjum Skarbu, sześcioletni przywilej na używanie w CESARSTWIE Rossyjskim asfaltu, wydobywanego w Pirimont-Seysseł we Francyi, sposobem PP. *Coignier, Equièmes* i Komp., z rozciągnięciem tego prawa i na asfalt, jakoby się im udało znaleźć z czasem w Rossyi.

Sposobъ używania asfaltu PP. *Coignier, Equièmes* i Komp., podług opisanja prosicieli, jest następujący: kamienia asfaltowego, który z samego już przyrodzenia nasycony jest 95 ma częściami smoły górnej 10 części; do tych 100 części dodaje się trzecia część bujnego piasku rzecznoego czyli kamyków, których wielkość bywa rozmaita, podług potrzeby. Naprzd smola górna roztapia się oddzielnie w kotle; potem kamień asfaltowy także oddzielnie zamienia się w proszek na mocnym

товий камень также отдѣльно измельчается въ порошокъ на сильномъ огнѣ, въ особо для сего устроенной печи. — Асфальтовый порошокъ кладется въ желѣзные сита, дабы до смѣшенія отдѣлить изъ него постороннія вещества, заключавшіяся въ камень, и могущія повредить чистотѣ отдѣлки. Песокъ, употребляемый для примѣси, долженъ быть совершенно высушенъ на огнѣ, прежде, нежели смѣшается съ двумя другими веществами, ибо сырость повредила бы соединенію ихъ. — Растопленная смола выливается на асфальтовый порошокъ и песокъ, между желѣзными полосами, положенными на разстояніи 3 аршина одна отъ другой, и произвольной длины. — Когда масса начнетъ застывать, желѣзныя полосы передвигаютъ далѣе, и къ прежней массѣ приливаютъ новую, которая совершенно соединяется съ нею, и составляетъ одно нераздѣльное тѣло.

По объясненію просителей, асфальтъ, имѣя твердость камня, сохраняетъ между тѣмъ нѣкоторую упругость, и будучи употребленъ на постройку террасъ и тротуаровъ подобно граниту, не повреждается; на крышахъ и сводахъ, онъ, не трескаясь, растягивается или сжимается вмѣстѣ со стропилами и сводами; вскорѣ по отлитіи, онъ, воспринимаетъ прежнюю тягучесть, и при жарѣ слишкомъ въ 55 градусовъ, не остается на немъ ни какого слѣда отъ хожденія по немъ, равно отъ самаго сильнаго холода онъ не трескается. Физическими опытами доказано, что Пиримонтскій асфальтъ есть противу электрической, свойство, дѣлающее его драгоценнымъ для крышъ зданій, которыя онъ предохраняетъ отъ удара молніи. Въ случаѣ пожара, асфальтъ не представляетъ ни какого неудобства, ибо отнюдь не воспламеняется, по весьма малому содержанию смолистаго вещества. — Онъ не имѣетъ ни какого запаха, и не сообщаетъ содержимымъ въ немъ жидкостямъ ни цвѣта, ни вкуса. Асфальтъ всегда сохраняетъ свою цѣну, ибо данную ему форму можно по произволу измѣнять, перетопивъ его и выливъ въ новыя формы, какъ свинець. — Его можно употреблять на террасы или на крыши со скатомъ, казематы, своды, бассейны, водопроводы, фонтаны и всякія гидравлическія постройки, на паркетъ, полы въ кухняхъ, для парадныхъ лѣстницъ, составленіе мозаичныхъ досокъ для столовъ и пр. Польза его для сихъ многоразличныхъ цѣлей признана инженернымъ вѣдомствомъ во Франціи, которое дѣлаетъ изъ него обширное употребленіе.

— Г. Статсъ-Секретарь *Танбеез*, при отношеніи 29 го Декабря 1837 года, препроводилъ къ Г. Министру Народнаго Просвѣщенія всеподданнѣйшую докладную его записку Государю Императору, удостоенную Высочайшаго утвержденія, о дозволеніи Корреспонденту Археографической Коммиссіи, Профессору Александровскаго Университета *Соловьеву*, предпринять, въ теченіе трехъ лѣтъ три археографическія поѣздки на Скандинавскій Полуостровъ, на счетъ суммъ Коммиссіи, и о пожалованіи ему, за принесенные ей въ даръ сто семьдесятъ восемь столбцевъ, пріобрѣтенныхъ въ Швеціи, подарка въ тысячу двѣсти рублей. (С. П.)

Варшава, 7-го Іюня.

Долго нельзя было имѣть достовѣрныхъ слѣдствій объ ущербѣ, причиненномъ хлѣбу сурою зимою. Къ сожалѣнію подтверждались только опасенія наши. Во многихъ мѣстахъ вымерзла немалая часть пшеницы и даже рожь. Послѣ нѣсколькихъ теплыхъ дней, ночные морозы еще увеличили сей ущербъ и постоянно холодная и сухая погода еще болѣе повредила. Травы повсюду запылали ростомъ и сѣнокосъ будетъ недостаточный. Яровые: ячмень, овесъ, горохъ, хороши и можно ожидать изряднаго урожая, если въ послѣдствіи не встрѣтятся какія либо неблагопріятныя обстоятельства. Урожай пшеницы будетъ худой, а ржи по крайней мѣрѣ не хороша. Прошлогонній неурожай очень уменьшилъ здѣсь старыя запасы и въ Англіи, гдѣ также нѣтъ значительныхъ запасовъ, опасаются, что урожай пшеницы будетъ менѣе средняго и думаютъ, что немалое количество оной нужно будетъ привезти изъ за границы. Отъ этого цѣны на хлѣбъ вообще, особенно же на пшеницу и рожь поднялись и теперь уже платятъ: за пшеницу 30 до 31 зл., за рожь 23 до 24 зл., за ячмень 12 до 13 зл., за овесъ 11½ до 12 злот. корзецъ.

— Полученныя здѣсь извѣстія о нынѣшней шерстяной ярмаркѣ въ Бреславѣ, благопріятны для продавцевъ. Слѣздъ на ярмаркѣ былъ великъ и цѣны среднимъ числомъ, были 10% выше прошлогоннихъ.

— Здѣшняя шерстяная ярмарка начнется 15 числа сего мѣсяца. (К. Г.)

огни, въ особно устроенномъ на то печу. — Прозекъ асфальтовый сype сядо sit drocianych, ажебы przed zmieszaniem oddzielić od niego obce istoty, w kamieniu znajdujące się, a które mogą szkodzić czystości masy. Piasek, do przymieszania używany, powinien być zupełnie na ogniu wysuszony, przed zmieszaniem go z dwiema innymi substancjami, wilgoć bowiem zaszkodziłaby ich złączeniu się. — Roztopiona smoła wylewa się na prozek asfaltowy i piasek, między sztaby żelazne, położone w odległości 3 arszyna jedna od drugiej, i długości, podług upodobania. — Kiedy masa zacznie stygnąć, sztaby żelazne posuwają się dalej, i do masy tej dolewają nowej, która zupełnie się z nią łączy, i stanowi jedno nierozdzielne ciało.

Podług opisanja proszających, asfalt, mając twardość kamienia, zachowuje przy tém niejaką sprężystość, i będąc użyty na budowanie tarasow i trotoarów, ma trwałość granitu; na dachach i sklepieniach asfalt nie pękając, rozciąga się albo się ścisła razem z krokiewkami i sklepieniami; wraz po odlaniu nabywa on dawniejszej ciężkości, i w gorącości więcej jak na 55 stopni, nie zostaje na nim żadnego śladu od chodzenia po nim, równie jak od największego zimna nie pęka się. Doświadczenia fizyczne przekonują, że asfalt Pyrimontski jest przeciw elektryczny, własność, czyniąca go wielce użytecznym do dachów budowli, które zabezpiecza od piorunu. W przypadku pożaru, asfalt żadnym nie grozi niebezpieczeństwem, gdyż zgoła nie zapala się płomieniem, dla bardzo małej ilości istoty smolnej. — Asfalt żadnego nie ma zapachu, i nie udziela utrzymywany w nim płynom ani koloru, ani smaku. Zachowuje on zawsze swą wartość, gdyż daną mu formę, można, podług upodobania odmiennieć, przetopiwszy go i do nowych form wlawszy, jak ołów. Można go używać na tarassy albo na dachy ze spadem, kazamaty, sklepienia, wodozbiory, rury, fontanny i wszelkie budowy hydrauliczne, na parkiety, posadzki w kuchniach, na schody paradne, dla ułożenia mozaikowych tablic na stoły i t. d. użytki jego w tych licznych celach, uznane są przez administracyą inżynierów we Francyi, która do wielu go rzeczy używa.

— P. Sekretarz Stanu Taniejew, przy odniesieniu się 29-go Grudnia 1837 roku, przesłał do P. Ministra Narodowego Oświecenia najuniżeńszą jego zapiskę, przełożoną Cesarzowi Jego Mości, która zasłużyła na Najwyższe utwierdzenie, o dozwoleniu korespondentowi Kommissji Archeograficznej, Professorowi Uniwersytetu Alexandrowskiego *Sołowjewu*, przedsięwzięcia, w przeciągu trzech lat, trzech podróży archeograficznych do Półwyspu Skandynawskiego, na rachunek summ Kommissji i o udarowaniu go, za ofiarowane jej sto siedemdziesiąt ośm zwojow, w Szwecyi nabytych, podarkiem tysiaca dwóchset rubli. (P. P.)

Warszawa, 7 Czerwca.

Przez czas długi nie można było mieć pewnych wiadomości o szkodach, zrządzonych zbożu przez surową zimę. Na nieszczęście sprawdziły się tylko nasze obawy. W wielu miejscach wymarła niemala część pszenicy a nawet i żyta. Po kilku dniach ciepłych, nocne mrozy: powiększyły jeszcze tę stratę, a cięga zimna i sucha pogoda jeszcze więcej uszkodziła. Trawa zaczęła wszędzie rość późno, sianokos więc będzie niedostateczny. Jarzyny: jęczmień, owies, groch, są piękne i dobrego można spodziewać się urodzaju, jeżeli w późniejszym czasie nie zajdą jakiegokolwiek niepomyślna okoliczności. Urodzaj pszenicy będzie niedziwny, a żyta przynajmniej nie dobry. Nieurodzaj przeszłoroczny bardzo tu zmniejszył dawne zapasy, i w Anglii, gdzie także niema znacznych zapasów, obawiają się, że urodzaj pszenicy będzie mniejszy, niż średni i sądzą, że nie ma jej ilość trzeba będzie przywieźć z za granicy. Ztąd też cena na zboże w ogólności, a szczególniej na pszenicę i żyto podniosła się i teraz już płacą: za pszenicę 30 do 31 zł., za żyto 23 do 24 zł., za jęczmień 12 do 13 zł., za owies 11½ do 12 złotych za korzec.

Otrzymane tu wiadomości o teraźniejszym jarmarku na wełnę w Wroclawiu, pomyślnie są dla sprzedających. Zjazd na jarmark był wielki, a ceny w średniej proporcji były 10% więcej od przeszłorocznych.

Tutejszy jarmark na wełnę zaczął się dnia 15-go teraźniejszego miesiąca. (G. H.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

ШВЕЦІЯ.

Стокгольмъ, 15-го Марта.

10-го числа вечеромъ прибыли сюда на пароходахъ, ожидаемые Высокіе посѣтители, но какъ велико было удивленіе жителей столицы, когда разнеслись слухи, что вмѣстѣ съ Его Высочествомъ Великимъ Княземъ Цесаревичемъ Александромъ Николаевичемъ, изволилъ прибыть и Его Величество Государь Императоръ Всероссійскій. Извѣстіе это подтвердилось къ неожиданной радости нашего Монарха. Въ Скенгольмѣ Его Высочество Великій Князь Цесаревичъ вышелъ на берегъ и былъ встрѣченъ Адмираломъ Коетомъ и всѣми мѣстными властями но Государь Императоръ не желалъ, чтобы узнали о прибытіи Его Величества, и, въ то время, какъ Его Высочество Великій Князь Цесаревичъ отправился во дворецъ и былъ встрѣченъ тамъ Оберъ-гофъ-Маршаломъ и значительнѣйшими придворными, изволилъ отплыть на шлюбку, въ сопровожденіи Гр. Сухтелева, къ дворцовой лѣстницѣ со стороны моря и пройдя чрезъ садъ, вошелъ прямо въ Королевскіе покои. Можно себя представить, съ какою радостію привѣтствовалъ Король неожиданнаго Высокаго Гостя. Вскорѣ прибылъ и Его Высочество Великій Князь Наслѣдникъ съ Королевскимъ сыномъ, и всѣ Высокія особы отправились къ Королевы; послѣ того посѣтили Августѣйшую супругу Его Королевскаго Высочества наслѣдника Шведскаго престола, откуда Король и Королевскій Наслѣдникъ проводили Высокихъ посѣтителей въ приготовленные для Его Высочества Великаго Князя Александра Николаевича покои, въ коихъ помѣстился и Его Величество Государь Императоръ. Потомъ былъ вечерній столъ у Королевы. Вчера, по полудни Ихъ Высочества Великіе Князья! Николай Николаевичъ и Михаилъ Николаевичъ изволили прибыть въ сію столицу и приняты были въ Королевскомъ дворцѣ, гдѣ познакомились съ Принцемъ, сыномъ наслѣдника престола, и съ Принцами, его братьями. Послѣ обѣденнаго стола у Его Королевскаго Величества, Королевская фамилія и Высокіе посѣтители изволили прогуливаться въ экипажахъ по звѣринцу. Въ первомъ экипажѣ находились Ихъ Величества съ Ихъ Высочествами Наслѣдниками престола; въ другомъ, Ея Вел. Королева съ супругою Принца наслѣдника, Принцессою Евгенією и Принцъ Густавъ; въ третьемъ, Ихъ Высочества Великіе Князья и Принцъ Карлъ; въ четвертомъ, Принцы Оскаръ и Августъ. За сими слѣдовало множество придворныхъ экипажей. Въ звѣринцѣ и на ведущихъ къ оному улицахъ тѣснился народъ, желая видѣть Высокихъ посѣтителей, осчастливившихъ сію столицу неожиданнымъ Своимъ прибытіемъ. Сегодня Ихъ Величества и Ихъ Высочества Наслѣдники изволили присутствовать на ученьи гвардіи и артиллеріи, происходившемъ на Ладугорскомъ полѣ. Королева и Принцессы, а равно и Великіе Князья прибыли на мѣсто ученья въ экипажахъ. Въ тотъ же день былъ большой обѣдъ у Принца Наслѣдника, а вечеромъ балъ у Королевы.

15-го Июня.

Сей часъ послѣ бала у Ея Королевскаго Величества, Государь Императоръ изволилъ съѣсть на пароходѣ *Геркулесъ* и отправился ночью съ 12 на 13 число с. м. въ С. Петербургъ. Король и наслѣдникъ Принцъ провожали Его Императорское Величество до парохода, а Великій Маршалъ Королевства Графъ Браге, Генералъ-Адъютантъ флота и многіе государственные сановники присоединились къ свитѣ Государя Императора. У дворцоваго моста, Ихъ Величества сѣли въ шлюбку, на которой развился Россійско-Императорскій флагъ. Скенгольмскія и Кастельгольмскія батареи салютовали 32 выстрѣлами изъ орудій. Приблизившись къ Императорскому пароходу, Ихъ Величества вошли на оный, и спустя нѣкоторое время разстались съ изъясненіемъ дружественнаго расположенія.

— На балѣ у Королевы было 400 особъ. Всѣ высокіе посѣтители танцовали Польскій, послѣ чего Его Высочество Цесаревичъ танцовалъ французскую кадрили съ супругою наслѣднаго Принца, а слѣдующій танецъ съ Графинею Стирнелдъ, супругою Министра Иностранныхъ Дѣлъ. Въ восемь часовъ вечера, Ихъ Высочества Великіе Князья Николай Николаевичъ и Михаилъ Николаевичъ, вмѣстѣ съ дѣтьми наслѣднаго Принца оставили собраніе. Въ полночь музыка играла подъ окнами дворца. Ихъ Величества, нѣсколько разъ изволили подходить къ окнамъ, на которыхъ устремлены были взоры толпившагося народа.

— Король возложилъ на Его Высочество Великаго Князя Константина Николаевича орденъ Се-

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Szwecya.

Sztokholm, 12-go Czerwca.

Dnia onegdajszego wieczorem, przytłynęły tu statki parowe z oczekiwanemi Dostojnemi Gośćmi; lecz jak wielkie było zadziwienie naszej publiczności, gdy rozeszła się wieść, że nie tylko WIELKI XIĄŻĘ NASTĘPCA TRONU Rossyjskiego, ale nawet sam NAJJAŚNIEJSZY CESARZ Rosyjski przybył do Sztokholmu. Istotnie potwierdziła się ta radośna pogłoska: NAJJAŚNIEJSZY CESARZ przybył do naszego miasta dla sprawienia naszemu Monarsze niespodzianej radości. Jeszcze w Skeppsholm, gdzie CESARZEWICZ NASTĘPCA wysiadł na ląd i był witany przez Admirała Coyet i wszystkie władze, nie dał się CESARZ poznać. Owszem w tym samym czasie, kiedy WIELKI XIĄŻĘ NASTĘPCA odjechał do zamku i tam był przyjmowany przez Wielkiego Marszałka Państwa i wszystkich wyższych Urzędników dworu, NAJJAŚNIEJSZY PAN mając tylko z sobą Hr. Suchtelen, popłynął na Cesarzkiej szalupie do schodów zamkowych od strony wody, przeszedł przez ogród i udał się prosto do Królewskich pokojów, gdzie się rozkazał wprowadzić do Króla. Można sobie wyobrazić z jak wielką radością przyjął Król niespodziewanego Gościa. Tymczasem wszedł niebawem CESARZEWICZ NASTĘPCA z Królewiczem; potem całe dostojne zgromadzenie udało się do Królowej, a następnie odwiedziło Małżonkę Królewicza. Stąd odprowadził Król łącznie z Królewiczem NAJJAŚNIEJSZYCH Gości do przeznaczonych pokojów dla Wielkiego XIęcia Następcy, które teraz zajmuje NAJJAŚNIEJSZY CESARZ. Później była wielka wieczerza u Królowej. Wczoraj, po południu przybyli tu młodsi Wielcy XIążęta Rossyjscy, MIKOŁAJ i MICHAŁ, przyjmowani byli w Królewskim zamku, gdzie się zaznajomili z dziedzicznym XIęciem (Synem Królewicza Następcy) i jego rodzeństwem. Po obiedzie u Króla odbyli NAJJAŚNIEJSZE Państwo przejażdżkę do zwierzyńca. W pierwszym powozie jechali Monarchowie z Następcami Tronów; w drugim Królowa, Królewiczowa, XIężniczka Eugenia i XIążę Gustaw, w trzecim młodzi Wielcy XIążęta z XIęciem Karolem; w czwartym nakoniec XIążęta Oskar i August. Do tego przyłączył się znaczny poczet dworskich pojazdów. Zwierzyniec i wiodące do niego ulice przepełnione były powozami i ludem, chcącym widzieć dostojnych gości, którzy tak wielką i niespodziewaną przybyciem swoim sprawili radość. Dzisiaj, obecni byli oba Monarchowie łącznie z Następcami Tronów, na wojennych obrotach gwardyi i artyleryi, odbywających się na polu Ladugord. Królowa i XIężniczki przybyły tam w pojazdach równie jak i młodsi XIążęta. Tegoż dnia był wielki obiad u Królewicza, a wieczorem bal u Królowej.

Dnia 15.

Prosto z balu u Królowej, udał się NAJJAŚNIEJSZY CESARZ na pokład statku parowego *Herkules*, i na tymże odpłynął do Petersburga, z dnia 12 na 13 w nocy. Odprowadzili NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA do statku Król z Królewiczem Następcą, a do orszaku przyłączyli się: Wielki Marszałek Państwa Hr. Brahe, Generał-Adjutant floty i wielu znakomych urzędników. U mostu zamkowego wsiedli NAJJAŚNIEJSZE Państwo na Królewską szalupę, która zatknęła Rossyjską banderę i natychmiast pozdrowiona była 32 wystrzałami z dział z bateryi Skeppsholm i Kastelholm. Za przybyciem do Cesarzkiego statku, weszli NAJJAŚNIEJSZE Państwo na pokład *Herkulesa*, gdzie po jakimś czasie najprzyjaźniej się pożegnali.

Na balu dawanym przez Królową w dniu 12 b. m., było 400 obecnych osób. Wszystkie dostojne osoby raczyły mieć udział w tańcu polskim; poczem CESARZEWICZ NASTĘPCA tańcował contre-danse z Królewiczową; a inny taniec z Hrabinią Stierneld, małżonką Ministra Spraw zagranicznych. O ósmej wieczorem, WIELCY XIążęta MIKOŁAJ i MICHAŁ łącznie z dziećmi Królewicza opuścili zgromadzenie. O północy, wykonano wielką muzykę przed oknami Królewskiego zamku. NAJJAŚNIEJSZE Państwo ukazali się kilkakrotnie w oknach zamkowych, tłumnie zgromadzonemu ludowi.

— Król ozdobił WIELKIEGO XIęCIA Rossyjskiego KONSTANTEGO orderem Serafinów, zaś XIęcia Lieven,

рафиновъ, а Князю Ливень, Генераль-Адъютантамъ Графу Орлову и Князю Меншикову, пожаловалъ знаки ордена меча, большаго креста. Многіе изъ свиты Государя Императора получили Шведскіе ордена.

(О.Г.Ц.П.)

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 19-го Іюня.

Вчера изданъ послѣдній бюлетень о здоровьи Его Имп. Велич., что всѣ обстоятельства заставляють надѣяться скоро совершеннаго выздоровленія.

— Слышно, что при Теплицѣ въ это лѣто будетъ устроенъ лагерь, для каковой цѣли нѣкоторые войска должны уже быть въ движеніи. (А.Р.С.З.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 18-го Іюня.

Принцъ Жоанвильскій 23 ч. м. прибылъ въ Вашингтонъ, гдѣ сдѣланы большія приготовленія къ торжественному его принятію.

— Здѣшніе журналы сообщаютъ: „Со вчерашняго числа въ Парижѣ распространился слухъ, что Министерство получило важныя извѣстія изъ Леванта и что для нашей тамошней эскадры посланы значительныя подкрѣпленія. Говорятъ о предстоящей коллизіи между Султаномъ и Вице-Королемъ. Мегмедъ-Али будто отказался уплачивать напередъ Портѣ ежегодную подать. Съ нетерпѣніемъ ожидаютъ новѣйшихъ извѣстій изъ Константинополя.“

— Изъ Боны получены извѣстія до 5 Іюня а изъ Константины до 31 Мая. Письма изъ сихъ городовъ наполнены подробностями о послѣдней экспедиціи Генерала Негрїе. Она доставила самыя удовлетворительныя результаты. Генераль Негрїе съ своими войсками приблизился къ Бискарскимъ степямъ на 10 или 12 час. не сдѣлавъ ни одного выстрѣла. Многія поколѣнія до сихъ поръ еще не извѣстныя, похоронились и войскамъ нашимъ не было недостатка въ продовольствіи; но онѣ терпѣли сильный зной, ибо термометръ показывалъ нѣсколько дней 40 градусовъ.

— Составился союзъ подъ названіемъ: „Центральное Общество Глухонѣмыхъ“ коего мѣстопробываніемъ Парижъ. По программѣ цѣль состоитъ въ томъ: Заботиться о дѣлахъ глухонѣмыхъ вообще, болѣе упрочить связи, соединяющія большое это семейство; каждому изъ его членовъ доставить мѣстопробываніе и облегчить участь ихъ въ мірѣ, особенно глухонѣмымъ ремесленникамъ доставлять возможность выгоднѣе сбывать ихъ произведенія.“—Составилась теперь Коммиссія для постройки монумента Аббату де л'Эпе. Г. Дюпенъ старшій наименованъ Президентомъ а Г. Виллеменъ Вице-Президентомъ.

— Въ засѣданіи Палаты Перовъ 14 с. м. происходила совѣщанія о проектѣ касательно штата главнаго штаба. Проектъ сей состоитъ изъ двухъ статей. Въ первой статьѣ комплектъ Маршаловъ Франціи ограничивается въ мирное время числомъ 6, а въ военной 12. Въ силу второй статьи, никто не можетъ получить званія Маршала, если не былъ Генераль-Лейтенантомъ и не предводительствовалъ отрядомъ или нѣсколькими отрядами войскъ. Проектъ сей возбудилъ сильныя цренія. Наконецъ, когда военный Министръ предложилъ добавочную статью, коею въ мирное время полагалось 8 Маршаловъ, первая статья проекта была принята большинствомъ 67 голосовъ противъ 40, вторая же статья отвергнута, и на мѣсто оной принята добавочная статья Гр. Амбрюжака, что штатное число Маршаловъ можетъ быть уменьшено, по смерти нынѣшнихъ Маршаловъ.

— Въ одномъ изъ здѣшнихъ журналовъ сообщаютъ новыя полученныя извѣстія изъ Алжира. Аб-дель-Кадеръ отправился къ Марокскимъ границамъ, куда придетъ также Посланникъ Султана. Если извѣстія сія подтвердятся, тогда удостовѣримся, что Султанъ хочетъ привлечь на свою сторону Тунисскаго Бей, Марокскаго Императора и Аб-дель-Кадера.

— Изъ Алжира пишутъ слѣдующее: Господствующее здѣсь спокойствіе, весьма для насъ драгоцѣнно, ибо подаетъ намъ возможность привести въ исполненіе нужныя улучшенія, относительно внутренняго устройства сего края. Съ каждымъ днемъ возрастаютъ укрѣпленія нашихъ лагерей въ Колеѣ, Блидѣ и на восточной сторонѣ области, и убѣждаютъ жителей, что Франція предполагаетъ упрочить за собою Алжирскія свои владѣнія. Подъ защитой нашего оружія, туземцы обрабатываютъ поля и ведутъ торгъ въ нашихъ лагеряхъ. Въ Блидѣ, а въ особенности на востокѣ нашихъ владѣній, привозъ жизненныхъ припасовъ, такъ изобилень, а цѣны такъ низки, что хлѣбъ и овощи доставлялись оттуда даже въ Алжиръ. Въ Бонскомъ округѣ подати взимаются безъ малѣйшаго со стороны жителей сопротивленія. Сосѣдственныя поколѣнія, извѣстныя по врожденной непреклонности, стараются съ нами сблизиться, а прежніе жители Бу-

Нр. Орловъ и Хіеція Меншыкова великимъ крестомъ ордера Меча. Опрócz tego, wiele osób należących do orszaku NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA, otrzymało Szwedzkie orderu.

A U S T R I A.

Wiedeń, 19-go Czerwca.

Wczora wydany został ostatni biuletyn o stanie zdrowia Cesarza Jmci zawiadamiający, że wszystkie okoliczności spodziewać się każą prędkiego zupełnego wyzdrowienia.

— Słychać, że pod Cieplicami tego lata założony będzie oboz, w jakowym celu wojska niektóre już mają być w poruszeniu. (A.P.S.Z.)

F R A N C Y A.

Paryż, dnia 18 Czerwca.

Xiąża Joinville d. 23 z. m. przybył do Washingtonu, gdzie uczyniono wielkie przygotowania do uroczystego jego przyjęcia.

— W jednym z tutejszych dzienników czytamy: „Od dnia wczorajszego rozbiegła się w Paryżu pogłoska, że Ministerjum ważne otrzymało wiadomości z Lewantu i że naszej tamecznej eskadrze postane być mają znaczne posiłki. Mówią o blizkiej kollizyi między Sultanem, a Vice-Królem. Mehmed Ali miał się wymówić od dalszego płacenia Portcie rocznego trybutu. Z niecierpliwością oczekują nowszych wiadomości z Konstantynopola.“

— Otrzymaono wiadomości z Bony do dnia 5-go Czerwca z Konstantyny do 31-go Maja. Listy z tych miast napełnione są szczegółami o ostatniej wyprawie Jenerała Negrier. Miała ona najpomyślniejsze wypadki. Jenerał Negrier zbliżył się ze swoimi wojskami o 10 lub 12 godzin drogi do pustyni, Biscara, nie uczyniwszy żadnego wystrzału. Wiele pokoleń dotąd jeszcze nieznanym poddało się, a zatem nie brakuje wojskom naszym na szrodkach żywności; lecz one bardzo wiele ucierpiały od upału, ponieważ termometr przez dni kilka dochodził do 40 stopni.

— Utworzył się związek pod nazwaniem: „Towarzystwo centralne głuchoniemych“ którego stolicą jest Paryż. Podług prospektu zamiar jego zawiera się w tém: mieć starania wogólności o dobro głuchoniemych; ściślejszemu utwierdzić węzły, które łączą tę wielką familią; każdemu z jej członków obmyślać miejsce pobytu i uczynić znośniejszemu położenie ich na świecie, a szczególnie głuchoniemych rzemieślnikom podać sposobność, zbywania najkorzystniej swych wyrobów.— Utworzona została Kommissya na wystawienie monumentu Xiędzu de l'Épée. P. Dupin starszy mianowany Prezydentem, a P. Villemain Vice-Prezydentem.

— Na posiedzeniu Izby Parów w dniu 14 b. m. naradzano się nad projektem względem głównego sztabu Projekt ten składa się z dwóch artykułów, że liczba Marszałków Francyi nie może być większą nad 6 podczas pokoju, a 12 podczas wojny, i że nikt nie może otrzymać stopnia Marszałka, kto nie jest Jenerałem-Leytnantem i nie dowodzi naczelnie jednym lub kilkimi oddziałami wojska. Projekt wzmiankowany był przedmiotem żywych sporów; nakoniec po wniesionym dodatku przez Ministra Wojny, że nie 6 lecz 8 Marszałków będzie podczas pokoju, pierwszy artykuł był małą większością głosów, bo 67 przeciw 40, przyjęty, a drugi odrzucony. Natomiast przyjęto dodatek Hr. Ambrugeac, że liczba Marszałków może być zmniejszona tylko po zejściu teraz żyjących. (A.P.S.Z.)

— Jeden z naszych dzienników umieszczą wiadomość, świeżo nadeszłą z Algieru, że Abd el-Kader udał się ku granicom Maroku, gdzie także ma przybyć Poseł Sultana. Gdyby ta wiadomość potwierdziła się, pokazałoby się widocznie, że Sułtan pragnie nakłonić na swoją stronę Beja Tunetańskiego, Cesarza Marokońskiego i Abd el-Kadera.

— Donoszą z Algiera w dniu 1 Czerwca: Cieszymy się od niejakiego czasu zupełną spokojnością; tym ważniejszą jest ona dla nas, bo z niej wypłyną wszelkie ulepszenia, jakich wewnętrzny stan tego kraju potrzebuje. Nasze obozy, rozłożone w Kolea, Blidzie i we wschodniej stronie rejencyi, utwierdzają się codziennie mocniejszymi warowniami, co przekonywa krajowców; że myślemy zabezpieczyć sobie stałe posiadanie Algieru. Pod opieką naszego wojska uprawiają Arabowie pola, i zakładają targi w naszych obozach. W Blidzie, a szczególnie w wschodniej stronie dowóz żywności jest tak obfity, a ceny tak niskie, że nawet przesyłają różne ziemio-plody do Algieru. W okręgu Bony, wybierają podatki w naszym imieniu, bez żadnego ze strony mieszkańców oporu. Sąsiednie pokolenia, znane ze swej nieugiętości, mają zamiar zbliżyć się do nas, a dawniejsi mieszkańcy Bugii, którzy to miasto opuścili, upraszają o pozwolenie powrotu. W Oranie, Algierze i Bonie

гѣи, оставившіе этотъ городъ, просить позволенія возвратиться. Въ Оранъ, Алжиръ и Бонъ возникаютъ торговныя сношенія съ поколѣніями, населяющими глубину Африки. Мѣна туземныхъ земледѣльческихъ плодовъ на произведенія Европейской промышленности, производится съ большою дѣятельностію.

— На прошедшей недѣли, случилось слѣдующее происшествіе на желѣзной дорогѣ, ведущей изъ Парижа въ С. Жермень. Въ третьемъ часу по полудни одинъ изъ паровозовъ изломался, недалеко отъ селенія Коломбъ; немедленно поданы были обычные предостерегательные знаки, чтобы паровозы идущіе изъ Пекъ, своротили на другую дорогу. Надсмотрщикъ вѣроятно или не видалъ, или не понялъ этихъ знаковъ, и паровозы изъ Пекъ пошли по прежней дорогѣ; но какъ великъ былъ ужасъ надсмотрщика, когда подъѣзжая къ Асвьеру увидѣлъ онъ черныя флаги, возвышающіе ему о граздѣй опасности. Остановить машину было уже невозможно. Оба ряда вагоновъ столкнулись съ ужасною силою. Столкновеніе было чрезвычайно сильно и предохранительныя задвижки, столь полезныя при прибытіи на станцію, разлетѣлись въ дребезги. Многіе пассажиры, упавшіе отъ толчка другъ на друга, или на внутреннія стѣны повозокъ, сильно ушиблись. Въ обоихъ цѣляхъ вагоновъ было до 1,200 особъ; многіе повыскакивали изъ экипажей, другіе потеряли присутствіе духа, иные даже падали въ обморокъ. Въ одно мгновеніе, испугъ, замѣшательство и крики бѣгущихъ дошли до высочайшей степени. Къ счастью никто не лишился жизни, и вообще не многіе сильно ушиблись, какъ о томъ сначала полагали. Начальство совѣшаніемъ изслѣдуетъ причины этого происшествія, какъ для пользы публики, такъ и для подрядчиковъ, которые издержали на устройство сихъ дорогъ значительныя капиталы и въ подробности должны обнаружить причины этого несчастнаго случая съ тѣмъ, чтобы могли предупредить его на будущее время. (A.P.S.Z.)

Мексикъ.

Въ здѣшней правительственной газетѣ напечатано извлеченіе изъ отвѣта нашего правительства на требованія Французскаго посланника, слѣдующаго содержанія: Требованія Г-на Дефоди, относительно различныя вознагражденія, заключаются въ трехъ слѣдующихъ статьяхъ: 1) За разграбленіе собственности Французскихъ подданныхъ во время междоусобій и въ теченія послѣднихъ 20-тъ лѣтъ. 2) За разные контрибуціонныя сборы и принужденныя займы. 3) За отказъ гражданскихъ и военныхъ начальствъ въ удовлетвореніи по жалобамъ Французовъ. Что касается до 1-го пункта, правительство рѣшительно уже объявило, что не можетъ принять на себя ответственности за потери и личныя обиды, причиненныя людьми, поднявшими противъ него оружіе. — На сдѣланное притомъ замѣчаніе, что таковой обычай сохраняется въ Европѣ, Правительство отвѣчало, что обычай этотъ хорошо ему извѣстенъ, но что нельзя сравнивать правленій, существующихъ съ давнихъ временъ, съ правленіемъ государства только что основаннаго и котораго, какъ Мексика, долго было жертвою домашнихъ смутъ и междоусобій. Правительство представляло уже Французскому начальству, въ какое затруднительное положеніе должна бы была придти казна наша, еслибы она вознаградила изъ общественныхъ капиталовъ всѣ потери, понесенныя, какъ туземными жителями, такъ и чужеземцами; ибо несправедливо бы было удовлетворять исключительно претензіи иностранцевъ не обращая вниманія на потери коренныхъ обитателей государства. Впрочемъ, развѣ французамъ не извѣстно было настоящее положеніе Мексики? развѣ они не знали, что въ этомъ едва возникшемъ государствѣ, колоніальныя обычай не согласовались съ настоящимъ порядкомъ вещей? Не взирая однакоже на столь основательныя поводы къ отказу, правительство изъявило Г. Дефоди готовность, требованія его, касательно денежныхъ вознагражденій, представить законодательнымъ палатамъ, а остальныя недоразумѣнія предоставить на рѣшеніе какой либо посторонней державы. Г-нъ Дефоди назвалъ предложеніе это смѣшнымъ, присовокупляя, что Франція, не унижая собственного достоинства, не можетъ предоставить рѣшенію посторонней державы, слѣдуетъ ли ей требовать вознагражденія за притѣсненія и обиды, причиненныя ей подданными. Что касается до народнаго достоинства, Г-нъ Дефоди долженъ былъ обратить вниманіе на то, что Мексика въ этомъ отношеніи равна Франціи, и что сверхъ того, Мексиканское правительство, не только не признаетъ правъ Франціи на вознагражденіе, но даже утверждаетъ, что поступки, въ коихъ Г-нъ Дефоди обвиняетъ нѣкоторыхъ изъ Мексиканскихъ жителей, не были до такой степени самовольны и насильственны, какъ онъ описываетъ.

rozprzestrzeniają się stosunki handlowe z pokoleniami zamieszkującymi dalsze strony Afryki; zamiana pŃodów krajowych na fabryczne wyroby europejskie, odbywa się czynnie.

— Zeszłej niedzieli wydarzył się nadzwyczajny przypadek na kolei żelaznej, wiodącej z Paryża do S. Germain. Około trzeciej z południa zepsuł się jeden z wozów przy wiosce Colombes, przez co dalsza podróż na czas niejaki przerwana została. Dano natychmiast zwyczajne znaki, ostrzegając powozy idące z Pecg, aby inną poszły koleją. Znaki te były albo nie uważane, albo źle zrozumiane; powozy z Pecg poszły zatem zwyczajną koleją, lecz jakież było zadziwienie i przestрах dozorczy, kiedy zbliżając się do Asnieres ujrzał czarne chorągwie, któremi obwieszczano mu grożące niebezpieczeństwo i nagłono do wstrzymania maszyny. Wszystko to było zapóźno. Oba szeregi wozów uderzyły na siebie z nadzwyczajną gwałtownością. Wstrząśnienie było nader gwałtowne, zapory bezpieczeństwa tak skuteczne przy dojeżdżaniu do stacji zgruchotane zostały w kawałki. Podróżni z taką gwałtownością rzucony byli, to jeden na drugiego, to w różne strony powozów, że wielu z nich ciężkie odniosło skaleczenia. W obu szeregach wozów znajdowało się 1,200 osób. Wszyscy zaczęli z pośpiechem opuszczać swoje miejsca, jedni zranieni, drudzy tracąc przytomność, inni nawet wpadając w mdłości. W jednej chwili napełniona była okolica uciekającymi; przestрах, zamieszanie, krzyki, doszły najwyższego stopnia. Szczęściem, że nikt nie utracił życia i daleko jest mniej skaleczonych, niżeliż początku myślano. Władza będzie najtroskliwiej dochodzić przyczyn tego wypadku, nie tylko w interesie publiczności, ale nawet i w interesie przedsiębiorców, którzy włożywszy w ten zakład znaczne kapitały, potrzebują wyświecenia wszelkich okoliczności, towarzyszących temu nieszczęściu, aby się mogli nie obawiać jego powrotu. (G.R.K.P.)

Мехикъ.

Tutejsza gazeta Rządowa umieściła następujący wyciąg z odpowiedzi naszego Rządu na ultimatum Posła Francuzkiego: żądania P. Defaudis względem wynagrodzeń, można zebrać w tych trzech głównych punktach: 1. Za rabunki i zniszczenie własności obywateli francuzkich przez ciąg 20 lat ostatnich, i wojen domowych; 2. za wybierane przymuszone pożyczki i inne wojenne opłaty; 3. za odmówienie sprawiedliwości przez władze cywilne i wojskowe. Co się tydzie pierwszego punktu, Rząd wyraźnie oświadczył, że nie może być odpowiedzialnym za straty i obrazy osobiste, wykonane przez tych, którzy przeciw niemu samemu broń podnieśli. Na przytoczony w tej mierze zarzut, iż taki panuje zwyczaj w Europie, Rząd odpowiedział, że o tѣm dokładnie jest wiadomiony, ale że zachodzi wielka różnica między Rządami od dawnych czasów istniejącymi, a między państwem świeżo utworzonym i długo szarpanym domową wojną, jak tego doświadczył Meksyk. Przedstawiono władzom francuzkim; w jak smutnym stanie zostałyby nasz skarb, gdyby przyjęto za zasadę, że wszystkie straty, tak przez krajowców, jak i cudzoziemców poniesione, z funduszów publicznych opłacone być mają; bo byłoby rzeczą nader niesprawiedliwą zwracać je samym tylko cudzoziemcom, a o swoich własnych zapominać mieszkańcach. Z resztą, nie widzieliż Francuzi, w jakim stanie zostaje Meksyk? byłoż im tajemem, że jest nowem państwem, w którym zwyczaj osadnicze spór wiodą z teraźniejszym rzeczą porządkiem? Nie zważając atoli na tak sprawiedliwe powody, Rząd okazał P. Defaudis gotowość przełożenia Izbowi prawodawczym żądań jego, co do wynagrodzeń pieniężnych, oraz uproszenia jakiegoś 3-go Mocarstwa do rozstrzygnięcia zachodzących sporów. P. Defaudis, nazwał ten projekt śmiesznym, dając za powód, że godność Francyi nie pozwala pytać się jakiego obcego Mocarstwa, czy Francya ma prawo żądać wynagrodzeń za krzywdy wyrządzone jej poddanym. Co się tydzie godności narodowej, P. Defaudis powinien był pamiętać na to, że Meksyk w tym względzie na równi z Francją stoi, i że Rząd nie tylko przeczy, żeby Francya miała prawo wymagania jakichkolwiek wynagrodzeń, ale przeczy nawet i temu, żeby czyny, o które Meksykańczyków oskarżają, były gwałtowne i tak samowolne, jak je P. Defaudis opisuje. (G.R.K.P.)

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, 15-го Юня.

Россійскій чрезвычайный посланникъ Графъ Строгановъ, прибылъ въ сію столицу, вмѣстѣ съ супругою своею, 15 с. м.

— Королева возвратилась вчера изъ Винзора и пробудетъ въ Лондонѣ до времени коронаціи. Програма торжества сего уже обнародована въ здѣшнихъ газетахъ. Королева, особы Королевской фамиліи и придворные чины, отправятся 28 с. м. въ экипажахъ, изъ Букингамскаго дворца, въ Вестминстерское Аббатство, куда и придутъ въ 11 часовъ утра. Еще предъ тѣмъ придутъ въ Аббатство Перы и ихъ супруги, высшіе Государственные сановники, Архіепископы, Епископы и другія особы, приглашенныя къ сему торжеству. Кавалеры и дамы будутъ въ придворныхъ костюмахъ. Королева возложивъ на себя одѣяніе предназначенное для сего торжества, отъ западныхъ дверей Аббатства пройдетъ въ церемоніальномъ шествіи къ сторонѣ хоровъ, гдѣ изволитъ сѣсть на приготовленные для сего кресла. Предъ началомъ обряда коронаціи, архіепископъ обратится къ предстоящимъ провозгласитъ: „Представляю вамъ законную Королеву Англіи; прійдите воздать ей вѣрноподаннической долгъ вашъ.“ Слова сіи архіепископъ повторитъ три раза, обращаясь на сѣверъ, западъ и югъ и послѣ каждого раза присутствующіе воскликнутъ: „Боже храни Королеву Викторію! Въ третій разъ, восклицаніе сіе будетъ сопровождаемо звуками трубъ и литавръ; тогда Королева принесетъ первый даръ, состоящій изъ золотого покрывала на алтарь; потомъ начнется литургія. Послѣ проповѣди, которую произнесетъ Лондонскій Епископъ, Королева произнесетъ присягу предъ С. Евангелиемъ. Въ слѣдъ за симъ будутъ принесены Царскія регаліи, и Архіепископъ возложитъ на главу Королевы корону Св. Эдуарда, и громъ орудій возвеститъ народу о совершеніи обряда. Между тѣмъ Архіепископъ благословитъ Королеву, а Лорды, духовенство и свѣтскія особы, станутъ предъ нею на коленяхъ и подойдутъ къ рукамъ Ея Величества; Герцога же Суссекскій и Кембриджскій поцѣлуютъ въ лѣвую щеку. Оберъ-Каммергеръ вручитъ архіепископу кошелекъ съ деньгами, и въ то же время Королева возвратится во дворецъ, съ свитою своею, въ прежнему порядкѣ.

(О.Г.Ц.П.)

И т а л і я.

Неаполь, 9-го Юня.

Министръ Внутреннихъ Дѣлъ Маркизъ д'Андреа, извѣстивъ циркуляромъ всѣхъ Архіепископовъ и Епископовъ Королевства о беременности Королевы, съ тѣмъ, чтобы повсемѣстно служили молебствіе о здоровьи и благополучномъ разрѣшеніи отъ бремени Ея Величества. (О.Г.Ц.П.)

П о р т у г а л і я.

Лиссабонъ, 5-го Юня.

Королева съ Супругомъ своимъ намѣрена провести нѣсколько недѣль этого лѣта въ селеніи Цинтрѣ, мѣстоположеніе коего восхитительно. Герцога Терцейра, недавно сюда пріѣхалъ.

— Мигуелисты обеспокоиваютъ сѣверныя провинціи, а въ особенности окрестности Гуерды. Ими предводительствуется изгнанный Испанскій монахъ Д. Алуето Буелло, который называетъ себя Д. Мигуелемъ и чрезвычайно похожъ на него. Онъ до такой степени дерзокъ, что многихъ допускалъ къ рукамъ и въ которыхымъ изъ своихъ приверженцевъ далъ значительныя мѣста. Національная Гвардія гор. Гуарды и отряды 3 и 8 стрѣлковыхъ полковъ разбили его шайку; 30 человекъ осталось на мѣстѣ сраженія, а 3 чел. взяты въ плѣнъ и немедленно разстрѣляны въ Сетубалѣ.

(О.Г.Ц.П.)

Крестьянское товарищество трезвости въ Россіи.

Назадъ тому уже нѣсколько лѣтъ, какъ состоялся въ Сѣверной Америкѣ, въ Англіи и въ сосѣдней намъ Швеціи общества, подъ названіемъ *Союзовъ воздержности*, составленные изъ благородныхъ и доброжелательныхъ людей, положившихъ себѣ предметомъ искоренять по возможности между простымъ народомъ пьянство и развратъ. Старанія сихъ благодѣтельныхъ союзовъ имѣли очень хорошіи успѣхи: многія хозяйства, разсѣянныя и пришедшія въ крайнюю нищету отъ разврата своихъ хозяевъ, внимая благимъ совѣтамъ и наставленіямъ своихъ благодѣтелей, бросили пагубное пьянство, и вскорѣ оправясь, стали жить въ довольствѣ и счастіи, благословляя добрыхъ своихъ наставниковъ.

Объ этомъ важномъ для всѣхъ предметѣ были помещаемы свѣдѣнія въ газетахъ, издаваемыхъ для крестьян нашихъ Прибалтійскихъ губерній. Ревнующіе о благѣ своихъ прихожанъ пастыри, съ своей стороны, не оставляли въ проповѣдяхъ обращать вни-

А Н Г Л И Я.

Лондонъ, дня 15-го Сzerwca.

Hrabia Strogonow, nadzwyczajny Poseł Najjaśniejszego Cesarza Rosyjskiego, przybył tu ze swoją małżonką w dniu 15 b. m.

— Królowa wróciła wczora z Windsor i bawić będzie ciągle w Londynie aż do koronacyi. Program tej uroczystości ogłoszony już został przez pisma publiczne. Królowa, Xiążęta krwi, i urzędnicy dworu, w dniu 28 b. m. udadzą się w powozach z pałacu Buckingham, do opactwa Westminsterskiego, gdzie ogodzinie 11 przybędą. Wprzód jeszcze przybędą do opactwa, Parowie z małżonkami, Wielcy urzędnicy Państwa, Arcy-Biskupi i Biskupi i inne na ten obrzęd zaproszone osoby. Kawalerowie i damy przywdzieją stroj dworski. Jak tylko Królowa przywdzieje suknie koronacyjne, uda się w uroczystym pochodzie od drzwi zachodnich opactwa, do choru, gdzie zasiądzie na krzesle homagiálném. Nim nastąpi koronacya, Arcy-Biskup obrócony do zgromadzenia wyrzeczy: „przedstawiam wam Królową Wiktoryą, niezaprzeczoną Królową Państwa; chcecież jej, wszyscy tu zgromadzeni, złożyć wasze hołdy“ Słowa te trzykrotnie powtórzy, obracając się ku południowi, zachodowi i północy, za każdym razem wykrzyknie zgromadzenie: *Boże! zachowaj Królową Wiktoryą*, a przy trzecim ogłoszeniu, okrzykiem towarzyszyć będą odgłosy trąb i kottów. Wtedy złoży Królowa pierwszą ofiarę, składającą się ze złotego pokrycia na ołtarz. Potém zacznie się zwyczajna liturgia; po kazaniu, misnem przez Biskupa Londyńskiego, wykona Królowa przysięgę na Ewanieliá, następnie po przyniesieniu ozdób koronacyjnych, Arcy-Biskup włoży Królowej na głowę koronę S. Edwardsa. Huk dział ogłosi ludowi dopełniony obrząd; tymczasem Arcy-Biskup udzieli jej błogosławieństwo, po którym Lordowie, duchowni i świeccy, uklęką porządkiem przed Królową, i przystąpią do ucałowania jej ręki; Xiążęta zaś Sussex i Cambridge, pocałują w lewy policzek. Wielki Podkomorz yżłoy Arcy-Biskupowi kieskę z pieniędzmi imieniem Królowej, a orszak cały wyruszy w tymże samym porządku na powrót do Królewskiego zamku. (G.R.K.P.)

W ł o c h y.

Neapol, 9-go Czerwca.

Minister Spraw Wewnętrznych Marg. d'Andrea wydał okólnik do wszystkich Arcy-Biskupów i Biskupów Królestwa, donosząc im o ciąży Królowej i polecając, aby wszędzie odprawili modły za jej pomyślne zdrowie i rozwiązanie. (G.R.K.P.)

P o r t u g a l i a.

Lisbona, d. 5-go Czerwca.

Królestwo zamierzają przepędzić kilka tygodni tego lata we wsi Cinta, położonej w najpiękniejszej okolicy. Niedawno przybył tu Xiążę Terceira.

— Migueliści niepokoją północne prowincye, a szczególnie okolice Guarda. Na ich czele znajduje się wypędzony z Hiszpanii zakonnik D. Alweto Buello, który udaje się za D. Miguela i ma nadzwyczajne z nim podobieństwo. Śmiałość swą posuwa do tego stopnia, że nawet przypuszczał różne osoby do ucałowania swej ręki, i znakomicie pomiędzy swych stronników porozdawał urzędy; lecz gwardya, narodowa miasta Guardy, łącznie z oddziałem 3 m i 8 m półku strzelców, zadała mu niepopolitą klęskę: stracił bowiem 50 w zabitych, i trzech jeńców, którzy natychmiast w Setubal rozstrzelani zostali. (G.R.K.P.)

Włóścianańskie Towarzystwo trzeźwości w Rosyji.

Kilka już lat temu, jak zawiązały się w Ameryce Północnej, w Anglii i w sąsiedniej nam Szwecyi towarzystwa, pod nazwaniami *Związków wstrzemięźliwości*, złożone ze szlachetnych i dobrze myślących ludzi, którzy wzięli sobie za przedmiot wykorzeniać, podług możliwości, między prostotą pijaństwo i rozpustę. Starania tych dobroczynnych związków miały bardzo dobry skutek: wiele gospodarstw zrujnowanych, które do ostatecznego przyszły ubóstwa z przyczyny niestatków swoich gospodarzy, słuchając zbawiennych rad i nauk swych dobroczynców, rzuciło zgubne pijaństwo, i wkrótce, poprawiwszy stan swój, zaczęło żyć w dostatku i szczęściu, błogosławiąc dobrych swoich nauczycieli.

O tym ważnym dla wszystkich przedmiocie, były помещane wiadomości w gazetach, wydawanych dla włościan naszych Gubernij Nadbałtyckich. Gorliwi o dobro swych parafian pasterze, ze swej strony, nie zaniechali w kazaniach zwracać uwagi słuchaczów

маніе слушателей на нагубныя для души и тѣла слѣдствія пьянства; и на спасительное дѣйствіе трезвости. Богъ благословилъ ихъ труды успѣхомъ: въ нашемъ отечествѣ образовался также союзъ трезвости, но: что конечно заслуживаетъ особенное замѣчаніе, онъ возникъ и состоялся между самими крестьянами. Этотъ достойный уваженія и подражанія примѣръ подалъ крестьяне Нижне-Бартовскаго прихода, въ Курляндской Губерніи. Внимая отеческимъ увѣщаніямъ своихъ пастырей, и убѣдясь въ своей душѣ въ неисчислимой пользѣ такого предпріятія они сами положили учредить между собой товарищество трезвости. Съ особеннымъ удовольствіемъ сообщаемъ здѣсь, помѣщенное въ Латышской газетѣ, № 9, извѣщеніе о томъ самихъ крестьянъ.

„Прихожане Нижне-Бартовскаго прихода желаютъ здоровья и всякаго блага своимъ собратіямъ.

„Мы читали внимательно, что было писано въ нашей газетѣ о союзахъ трезвости въ другихъ земляхъ, и съ умиленіемъ слушали почтеннѣйшаго нашего пастыря-наставника, когда онъ, въ своихъ проповѣдяхъ и бесѣдахъ съ нами, толковалъ по словамъ Священнаго Писанія о гибельныхъ для души и тѣла слѣдствіяхъ невоздержности, и какъ чрезъ сказанные союзы народъ отсталъ отъ пьянства, и какъ отъ того люди стали лучше, а разоренныя хозяйства поправились. Его наставленія не остались втунѣ, и подѣйствовали на благоразумныхъ изъ нашихъ собратій. Они стали также отъ себя представлять прочимъ и уговаривать ихъ приняться за то же спасительное дѣло. Много объ этомъ было между нами толковъ; иные соглашались, другіе думали, что трезвость не пойдетъ въ прокъ а многіе даже насмѣхались надъ нашимъ помысломъ, и почитали его несбыточнымъ и напраслиной. Это противорѣчіе, однако насъ не смутило; мы твердо держали въ умѣ наше намѣреніе, и наконецъ благое дѣло состоялось. На второй день Праздника Рождества Христова, послѣ обѣдни, собрались изъ насъ 96 человекъ въ пасторатъ *), и почтительно объявивъ господину пастору свое намѣреніе установить между собою товарищество трезвости, просили принять отъ нихъ обѣщаніе вперёдъ не употреблять вина и крѣпкихъ напитковъ, и наблюдать другъ за другомъ, чтобы каждый изъ нихъ въ точности исполнялъ это обѣщаніе. Нашъ отецъ пасторъ отъ всего сердца одобрилъ наше намѣреніе благословилъ насъ на исполненіе, и записалъ имена всѣхъ участниковъ даннаго обѣщанія. Иному конечно сначала показалось труднымъ отстать совсѣмъ отъ привычнаго крѣпкаго питья, но теперь все уже перемоглись, и съ благодарностію отзываются, что чувствуютъ себя гораздо веселѣе и довольнѣе, чѣмъ прежде. Хотя недавно у насъ состоялось это благое положеніе, а уже видны его добрыя слѣдствія: у всѣхъ участниковъ въ домахъ и хозяйствѣ стало лучше; ссоры и раздоры кончились; вездѣ смиреніе и дружно; всякое дѣло идетъ гладко своимъ чередомъ; что прежде пропадало на хмѣльномъ, то нынѣ остается намъ въ прибыль, то есть: и здоровье, и деньги, и досугъ; какъ будто бы времени стало больше на всякое домашнее дѣло; работа не въ трудъ и на сердце легче. Такимъ явнымъ благотвѣтельнымъ успѣхомъ нашего товарищества убѣдилось еще 83 человекъ, изъ тѣхъ самыхъ крестьянъ, которые сначала издѣвались надъ нами; они сами изъявили желаніе пристать къ намъ, такъ, что теперь уже наше товарищество трезвости состоитъ изъ 179 человекъ; съ помощію Божіею ихъ прибавитъ еще и наше предпріятіе устоять.

„Извѣдавъ на самихъ себя великую пользу отъ этого учрежденія, мы пожелали извѣстать объ немъ прочимъ нашихъ собратій. Пусть прочтутъ сіе наше извѣщеніе и подумаютъ объ немъ между собой, и пусть попытаются сдѣлать, какъ мы сдѣлали. Стоить лишь только начать и укрѣпиться вновь, а тамъ привыкнувъ и увидѣвъ великую пользу трезвости для души и тѣла и всего быта своего, уже и сами не захотятъ отстать. Ей такъ! Молимъ Господа Бога, да не оставитъ ихъ, какъ и насъ, своимъ благословеніемъ на благое дѣло!“

Честь и слава добрымъ, благоразумнымъ поселцамъ, подавшимъ первый примѣръ такого истинно благого дѣла, и захотѣвшимъ сообщить объ успѣхѣ своемъ и другимъ на пользу. (З. Г.)

на згубне для души и цѣла skutki pijaństwa, i na zbawienne działania trzeźwości. Bóg pobłogosławił ich prace skutkiem: w ojczyźnie naszej zawiązało się także towarzystwo trzeźwości, ale, co zapewne na szczególną zasługuje uwagę, nastąpiło ono i zawiązało się pomiędzy samymi włościanami. Ten godzien szacunku i naśladowania przykład podali włościanie parafii Niżnie-Bartowskiej, w Gubernii Kurlandzkiej. Słuchając ojcowskich napomnień swoich pasterzów, i przekonawszy się o niepoliczonych korzyściach tego przedsięwzięcia, sami postanowili zawiązać między sobą towarzystwo trzeźwości. Ze szczególnym ukontentowaniem udzielamy tu, pomieszczone w 9-m N. Gazety Łotewskiej, zawiadomienie o tém samych włościan.

„Parafianie Niżnie-Bartowskiej parafii życzą zdrowia i wszelkiego dobra swoim współbraciom.

„Czytaliśmy z uwagą, co było pisano w naszej gazecie o związkach trzeźwości w innych krajach, i z rozkoszą słuchaliśmy szanownego naszego pasterza nauczyciela, kiedy on w swoich kazaniach i rozmowach z nami, wykładał, podług słów Pisma Świętego, o zgubnych dla duszy i ciała skutkach niewstrzeźliwości, i jak przez pomienione związki naród odzwyczaił się od pijaństwa, i jak przez to ludzie stali się lepszymi, a gospodarstwa zrujnowane poprawiły się. Nauki jego nie były daremne, i okazały skutek na dobrze myślących naszych współbraciach. Zaczęli oni także sami opowiadać to innym i namawiać ich do wzięcia się do tak zbawiennej rzeczy. Wiele o tém było między nami rozmowań; niektórzy zgadzali się, niektórzy sądzili, że trzeźwość nie pójdzie na korzyść, a wielu nawet natrząsało się z naszego pomysłu, i uważali go za niepodobny i próżny. Ta jednakże sprzeczność zdań, nie zasmuciła nas; z mocnym postanowieniem trzymaliśmy się swego zamiaru, i nakoniec dobra sprawa zwyciężyła się. Na drugi dzień świąt Zmartwychwstania Pańskiego, po mszy świętej, zebraliśmy z nas 96 osób do pastoratu *), i z uszanowaniem oświadczywszy szanownemu pastrowi swój zamiar zawiązania pomiędzy sobą towarzystwa trzeźwości, prosiliśmy przyjęć od nas obietnicę nie używać odłud wódki i mocnych napojów, i postrzegać jeden drugiego, ażeby każdy z nas ściśle spełniał tę obietnicę. Nasz ojciec Pastor z całego serca pochwalił nasz zamiar, pobłogosławił nas biorących się do wypełnienia, i zapisał nazwiska wszystkich uczestników danej obietnicy. Niektórym zapewne zdało się z początku rzeczą trudną wyrzec się zupełnie nałogowego używania mocnych napojów, ale teraz wszyscy już przemogli siebie, i z wdzięcznością mówią, że czują się daleko weselszemi i zdrowszemi, jak przedtém. Chociaż niedawno nastąpiło u nas to dobre postanowienie, okazały się już jednak dobre jego skutki: u wszystkich uczestników w domu i gospodarstwie idzie lepiej; kłótnie i niezgody ustały; wszędzie spokojnie i zgodnie; każda rzecz idzie gładko swoją koleją; co dawniej ginęło w pochmiełach, to teraz zostaje nam w korzyści, to jest, i zdrowie, i pieniądze i czas; zdaje się, że czasu więcej nam starczy dla robot domowych; praca nie morduje i lżej na sercu. O tych widocznych dobroczynnych skutkach towarzystwa naszego przekonało się jeszcze 83 ludzi, z tych samych włościan, którzy z początku najgrawali się z nas; oni sami oświadczyli chęć przyłączenia się do nas, tak że teraz nasze towarzystwo trzeźwości składa się już ze 179 osób; za Bożką pomocą przybędzie ich więcej, i nasze przedsięwzięcie ustali się.

„Doświadczwszy na sobie wielkiej korzyści tego towarzystwa, postanowiliśmy uwiadomić o tém innych naszych współbraci. Niech przeczytają to nasze uwiadomienie i pomyślą o niem między sobą, i niech zaprobują zrobić, jakęśmy zrobili. Trzeba tylko zacząć i przywyknąć do nowości, a przyzwyczajemy się i postrzeżemy w niej wielkie pożytki trzeźwości dla duszy i ciała i całej swojej bytności, już i sami nie zechcą zaniechać. Tak jest nie zawodnie! Błagajmy Najwyższego, niech pobłogosławi ich, jako i nas w dobrej rzeczy.“

Cześć i chwala dobrym, rozsądnym włościanom, którzy pierwszy dali przykład tego prawdziwie tak dobrego dzieła, i którzy zechcieli donieść o pomysłności swego przedsięwzięcia dla dobra innych. (P.P.)

*) Так называется домъ Пастора.

Съ 1-го числа наступающ. мѣсяца Іюля, начинается подписка на 2-ю половину текущаго года. Цѣна съ пересылкою по почтѣ 5 р. 50 к. сер., безъ почты 4 р. 50 к. сер. Также съ 1-го Іюля начинается подписка на 3-ю Четверть сего года для жителей Вильны. Цѣна 2 р. 25 к. сереб.

Od dnia 1-go następującego miesiąca Lipca, zaczyna się prenumerata na 2-gie półrocze bieżącego roku. Cena zwyczajna z pocztą 5 rub. 50 kop., bez pocztu 4 rub. 50 kop. srebrem. Również od 1-go Lipca zaczyna się prenumerata na 3-ci kwartał te razn. r. na miejscu w Wilnie—Cena rub. sr. 2 kop. 25.